

Đổi mới phương pháp kiểm tra, đánh giá các môn Lý luận Chính trị ở Trường Đại học Công nghiệp Việt Trì

Hoàng Thị Phương Loan*

*Trường Đại học Công nghiệp Việt Trì

Received: 6/10/2023 Accepted: 12/10/2023 Published: 5/11/2023

Abstract: Testing and evaluating student learning outcomes is an important step in the teaching process, especially political theory subjects. The assessment goal is to measure changes in awareness, ideology, and positive political views of students through each stage of classroom learning and the final exam. Evaluation results are the basis for teachers to adjust content and teaching methods to suit learners. Through the article, the author clarifies the achievements and limitations of the evaluation method that the political theory department of Viet Tri University of Industry is using. Based on those limitations, propose solutions to innovate forms of inspection and evaluation to achieve positive results.

Keywords: Methodological innovation, assessment, political theory,

1. Đặt vấn đề

Văn kiện đại hội Đảng lần thứ XIII nhấn mạnh “tiếp tục phát triển toàn diện nguồn nhân lực, khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo gắn với khơi dậy phát triển đất nước, lòng tự hào dân tộc, ý chí tự cường và phát huy giá trị văn hóa, con người Việt Nam. Đẩy nhanh thực hiện đổi mới căn bản, toàn diện và nâng cao chất lượng giáo dục đại học (ĐH)”. Hiện thực hóa chủ trương, đường lối của Đảng, thực hiện vai trò, sứ mệnh đào tạo của mình, Trường ĐH Công nghiệp Việt Trì đã đẩy mạnh nâng cao chất lượng đào tạo, nhất là các môn Lý luận chính trị nhằm bồi dưỡng thế giới quan, phương pháp luận, bồi dưỡng đạo đức, lý tưởng cách mạng, lập trường chính trị cho sinh viên (SV) đạt mục tiêu đào tạo toàn diện nguồn nhân lực cho xã hội. Trong đó, coi trọng đổi mới phương pháp giảng dạy kết hợp với đổi mới hình thức kiểm tra, đánh giá đảm bảo công bằng, khách quan.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Kết quả đổi mới phương pháp kiểm tra đánh giá các môn Lý luận Chính trị ở Trường ĐH Công nghiệp Việt Trì

2.1.1. Thành tựu

Kiểm tra đánh giá là thước đo hiệu quả trong công tác giảng dạy và học tập trong nhà trường, đóng vai trò quan trọng xác định hiệu quả dạy - học đạt được theo mục tiêu và chuẩn đầu ra của học phần tương ứng với từng chương trình đào tạo về mặt: kiến thức, kỹ năng, mức độ tự chủ và chịu trách nhiệm. Muốn đổi mới phương pháp dạy học đạt hiệu quả tốt hay không phải có phương pháp kiểm tra đánh giá khoa

học, chính xác. Trên thực tế, bộ môn lý luận chính trị đang thực hiện theo quy định của Bộ Giáo dục và Đào tạo là đổi mới phương pháp dạy học kết hợp với đổi mới phương pháp đánh giá kết quả học tập của SV nhằm nâng cao chất lượng đào tạo, đáp ứng tiêu chuẩn kiểm định chất lượng.

Ngay từ tiết học đầu tiên, GV bộ môn đã thông qua đề cương chi tiết học phần nêu rõ điểm quá trình trên lớp chiếm 30% tổng số điểm, thi kết thúc môn chiếm 70%, các hình thức kiểm tra và thi được nêu rõ, trọng số điểm, mục tiêu đánh giá. GV thông tin đầy đủ đến SV tài liệu học tập chính, tài liệu tham khảo và chia nhóm – bầu chọn nhóm trưởng để tạo thuận lợi cho quản lý quá trình dạy – học trên lớp.

Bộ môn Lý luận Chính trị Trường ĐH Công nghiệp Việt Trì đã đa dạng hóa các phương pháp đánh giá điểm quá trình trên cơ sở phát huy tính tích cực chủ động của sinh viên, chuyển từ đánh giá kiến thức sang tiếp cận năng lực. Thứ nhất, giảng viên đánh giá tính chuyên cần của SV thông qua điểm danh và phát biểu trên lớp chiếm 10%; Thứ hai, áp dụng phương pháp thảo luận nhóm (giao bài tập nhóm cho SV về tìm tài liệu, soạn bài và báo cáo trước lớp). Sản phẩm các nhóm của các môn học lý luận chính trị thời gian qua phản ánh được mức độ kiến thức SV tiếp thu được. Trong quá trình thực hiện, SV đạt được mục tiêu hình thành kỹ năng hợp tác, kỹ năng làm việc nhóm, kỹ năng xử lý tài liệu, mức độ tự chủ và chịu trách nhiệm. Nhiều sản phẩm của SV rất đa dạng, phong phú, từ bài báo cáo sile điện tử đến tiểu phẩm bằng kịch, video... làm cho tiết học chính trị vốn khô khan, trù tượng trở nên sôi động, phát huy tính tự

học tự nghiên cứu của SV. Kết quả bài báo cáo của SV được GV nhận xét với tinh thần cởi mở, nêu rõ những hạn chế và khích lệ, khen thưởng những nhóm, cá nhân xuất sắc. Từ đó giảng viên đánh giá được sự tiến bộ của SV, đo lường hiệu quả phương pháp mình sử dụng hiệu quả mức độ nào. Đồng thời, trong lúc tiến hành trình bày sản phẩm của mình, SV được cơ hội giao lưu các nhóm khác, với GV, bầu không khí lớp học tích cực tạo động lực tự nghiên cứu, tự học của SV trong quá trình học tập.

Nhằm đổi mới phương pháp dạy học, đa dạng trong đánh giá điểm quá trình, giảng viên đã kết hợp dạy – học trên lớp với tổ chức đi tham quan thực tế ở nhiều nơi để sinh viên quan sát trực tiếp các kỹ vật, con người.... Phương pháp này được sinh viên đông đảo hưởng ứng vì chuyển đi làm cho bài giảng trên lớp của giảng viên được thực tế bằng các minh chứng cụ thể. Qua đó, hình thành trong sinh viên lòng tự hào dân tộc, rèn luyện tính kỷ luật và tinh thần tập thể. Mỗi bài thu hoạch của sinh viên là tâm tư, tình cảm, sự chuyển biến trong nhận thức, thái độ, lập trường chính trị tư tưởng của các em tương thích với mục tiêu chuẩn đầu ra.

Thi kết thúc môn chiếm phần trăm cao: Giảng viên bộ môn đã thay đổi hình thức thi kết thúc môn, kiểm tra bằng hình thức trả lời trắc nghiệm và vấn đáp. Hình thức đánh giá này đã phát huy tính tích cực, một bộ phận sinh viên không còn chây lười, ỷ lại vào các tài liệu có được mà họ phải thực sự tìm hiểu, học tập nghiêm túc. Bởi vì, hình thức thi vấn đáp đòi hỏi sinh viên phải nắm được kiến thức, biết liên hệ thực tiễn, nắm vững và một số vấn đề chính trị xã hội xảy ra, đồng thời rèn luyện sinh viên kỹ năng thuyết trình, thái độ bình tĩnh để giải quyết các vấn đề mà giám khảo đặt ra. Hình thức thi trắc nghiệm đòi hỏi sự chính xác cao, nội dung kiến thức rộng, phản ứng nhanh khi giải quyết những vấn đề đặt ra trong câu hỏi, vì vậy sinh viên không chỉ học bài kỹ mà còn phải tích cực suy nghĩ, tận dụng thời gian, qua đó giúp họ rèn luyện được tính quyết đoán của mình. Nhờ đó, giảng viên đánh giá được lượng kiến thức, kỹ năng đạt được và thái độ chuyển biến về nhận thức tư tưởng của sinh viên.

Phổ biến nhất hiện nay là hình thức thi kết thúc môn tự luận, sử dụng ngân hàng đề thi chung cho sinh viên tham khảo tài liệu đang tiến hành rộng rãi. Hình thức này đảm bảo tính khách quan, công bằng trong đánh giá. Trong bộ môn, nhiều giảng viên cùng giảng dạy một học phần, dựa trên sự phân công các giảng viên cần biên soạn nội dung câu hỏi ôn tập;

ngân hàng đề thi bám sát đúng nội dung ôn tập đó. Ngân hàng đề thi không ngừng bổ sung, hoàn thiện, đảm bảo về chất lượng được bộ môn hợp đánh giá.

Kết quả sử dụng hình thức đánh giá kết thúc môn bằng ngân hàng đề thi tự luận được tham khảo tài liệu đem hiệu quả tích cực. Với mục tiêu đánh giá này đòi hỏi giảng viên trong quá trình giảng dạy phải dạy đủ, đúng nội dung, chương trình. Bài giảng phải đảm bảo được tính liên hệ thực tiễn, giảng viên phải định hướng sinh viên liên hệ từ bài học của mình với thực tiễn những vấn đề chính trị, xã hội, kinh tế đã và đang xảy ra. Quan trọng nhất là từ kiến thức các môn lý luận chính trị giảng viên phải hướng dẫn sinh viên vận dụng tính phương pháp luận các môn học này làm cơ sở để học chuyên ngành. Hiểu được tầm quan trọng, vị trí, vai trò của môn học thì sinh viên mới có động lực học tập, nghiên cứu.

2.1.2. Hạn chế: Bên cạnh những thành tựu đạt được thì công tác kiểm tra đánh giá các môn học lý luận chính trị thời gian qua vẫn còn nhiều hạn chế cần có giải pháp phù hợp.

Một số giảng viên sử dụng các phương pháp kiểm tra đánh giá còn nghèo nàn, chú trọng nhiều vào các bài kiểm tra trên giấy với mục đích đo lường tiêu chí về kiến thức. Các tiêu chí đánh giá năng lực người học về kỹ năng hợp tác, kỹ năng làm việc nhóm, kỹ năng thuyết trình... rất cần hình thành dần cho SV thông qua giảng dạy giảng dạy tích cực không được chú trọng.

Một số GV chưa quản lý hiệu quả hoạt động thảo luận nhóm tại lớp và bài tập nhóm giao về nhà. Nhiều SV tâm lý ỷ lại, ý thức tự học, tự nghiên cứu còn hạn chế trông chờ vào tập thể, dựa dẫm tập thể.

Công tác quản lý lớp và đánh giá điểm quá trình chưa đảm bảo chính xác. Nhiều lớp học ghép số lượng SV rất đông khó khăn cho công tác quản lý sĩ số và đảm bảo tính chính xác của khâu kiểm tra, đánh giá chuyên cần trên lớp.

2.2. Giải pháp thực hiện đồng bộ đổi mới phương pháp kiểm tra, đánh giá môn Lý luận Chính trị cho SV Trường ĐH Công nghiệp Việt Trì

2.2.1. Giảng viên cần đẩy mạnh đổi mới nội dung chương trình, phương pháp dạy học kết hợp với đổi mới hình thức kiểm tra, đánh giá

Với chủ trương đổi mới nâng cao hiệu quả công tác giáo dục lý luận chính trị ngày 23 tháng 12 năm 2019 Bộ Giáo Dục và Đào tạo ban hành Quyết định số 4890/QĐ-BGDĐT triển khai nội dung, chương trình, giáo trình đổi mới năm môn lý luận chính trị đối với đào tạo trình độ ĐH các ngành không chuyên

lý luận chính trị áp dụng từ khóa tuyển sinh 2019-2020 phù hợp với yêu cầu mới. Đồng thời, Bộ Giáo dục và Đào tạo yêu cầu mỗi trường ĐH cần áp dụng đúng nội dung, chương trình, giáo trình mới, biên soạn đề cương chi tiết năm môn học lý luận chính trị với mục tiêu, chuẩn đầu ra học phần phù hợp với từng chương trình đào tạo. Mặt khác, cần chú trọng bồi dưỡng nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên và tích cực đổi mới phương pháp dạy học trên cơ sở phát huy thế mạnh phương pháp truyền thống kết hợp với lấy SV là trung tâm, tạo cơ hội cho SV không chỉ bồi dưỡng về kiến thức, thái độ và kỹ năng sống, kỹ năng nghề nghiệp. GV cần khai thác có hiệu quả các thiết bị hiện đại kết hợp nghe, nhìn, xem phim tư liệu... làm tăng hứng thú SV khi học các môn lý luận chính trị.

2.2.2. Không ngừng bổ sung hoàn thiện ngân hàng đề thi chung đảm bảo chất lượng

Đề nâng cao chất lượng giảng dạy bên cạnh quan tâm đổi mới nội dung, chương trình, phương pháp dạy học cần chú trọng nội dung ôn tập và chất lượng ngân hàng đề thi. Sau mỗi học kỳ bộ môn lý luận chính trị cần họp, đánh giá hiệu quả nội dung câu hỏi ôn tập và ngân hàng đề đã sử dụng trong học phần. Từ đó, bổ sung, cập nhật điểm mới nhất là đảm bảo mối quan hệ tương thích giữa mục tiêu học phần và chuẩn đầu ra từng chương trình đào tạo để di chuyển khi tiến hành thảo luận.

Khâu tổ chức hình thành nhóm để tiến hành thảo luận trên lớp và giao bài tập về nhà cần tiến hành chặt chẽ, số lượng thành viên nhóm vừa phải không quá 10 SV/nhóm; cần lựa chọn một SV đảm nhận nhóm trưởng; nhóm trưởng cần quản lý chặt chẽ mức độ tham gia đóng góp của từng thành viên làm cơ sở đánh giá tỉ lệ điểm khách quan.

Khi tiến hành cho SV đi tham quan thực tế cần đảm bảo an toàn, có kế hoạch chi tiết cụ thể. Công tác quản lý hiệu quả chuyến đi cần đảm bảo, cần chia nhỏ theo nhóm để dễ quản lý; các chủ đề bài thu hoạch cần bám sát nội dung bài hoạch và tính thực tiễn của địa điểm tham quan. GV cần đánh giá công bằng, khách quan, sự chuyển biến trong nhận thức của SV thông qua quá trình tham gia chuyến đi, thông qua bài thu hoạch.

2.2.3. Tổ chức quản lý lớp học tạo điều kiện áp dụng có hiệu quả các phương pháp và hình thức kiểm tra đánh giá phát huy năng lực SV

Công tác tổ chức sắp xếp lớp học đóng vai trò quan trọng tạo điều kiện để GV áp dụng phương pháp tích cực, tạo thuận lợi cho quản lý hiệu quả lớp

học và thực hiện công tác kiểm tra đánh giá đảm bảo công bằng khách quan. Vì vậy để công tác quản lý lớp học hiệu quả cần phải:

Thay đổi nhận thức của cán bộ quản lý, phòng Đào tạo về vị trí, vai trò các môn học lý luận chính trị. Phòng Đào tạo cần có kế hoạch phân chia lớp học hợp lý, số lượng mỗi lớp không quá 120SV. Không nên ghép quá nhiều chuyên ngành với nhau rất khó cho GV dạy mạnh liên hệ chuyên ngành.

Cơ sở vật chất phục vụ giảng dạy phải được đảm bảo, số lượng bàn ghế phải đủ, không gian phòng học thoáng, rộng, đảm bảo ánh sáng tạo thuận lợi cho SV

3 Kết luận

Đổi mới hình thức kiểm tra đánh giá là một khâu quan trọng trong tiến trình dạy – học các môn lý luận chính trị ở Trường ĐH Công nghiệp Việt Trì. Bên cạnh những thành tựu đạt được trong đa dạng hóa hình thức, phương pháp kiểm tra đánh giá điểm quá trình, điểm thi kết thúc môn thì vẫn còn những hạn chế nhất định. Vì vậy, cần thực hiện đồng bộ các giải pháp nêu trên sẽ đem lại hiệu quả nhất định trong đổi mới hình thức kiểm tra đánh giá các môn lý luận chính trị góp phần nâng cao chất lượng đào tạo. Kiểm tra đánh giá chính xác, khoa học về mặt nội dung; tỉ lệ điểm. Đồng thời coi trọng những phân liên hệ thực tiễn trong ngân hàng đề thi đảm bảo cho công tác kiểm tra đánh giá học phần đạt được mục tiêu vận dụng kiến thức, kỹ năng đã học vào trong học tập, cuộc sống.

Tài liệu tham khảo

1. Phùng Danh Cường (2017). *Dạy và học các môn LLCT ở các trường ĐH, cao đẳng - Thực trạng và giải pháp*. Trường ĐH Công nghiệp Hà Nội. Tạp chí LLCT, số 6, 2017.
2. Đảng cộng sản Việt Nam (2021). *Văn kiện đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII – Tập 1*. NXB Chính trị quốc gia sự thật, Hà Nội, tr 220-221.
3. Trần Thị Anh Đào (2010). *Công tác giáo dục LLCT cho SV hiện nay*. NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội.
4. Ngô Đức Hồng, Nguyễn Thị Thúy Vân (2021). *Một số giải pháp thực hiện có hiệu quả chương trình giảng dạy các môn LLCT (dành cho SV ĐH khối không chuyên ngành LLCT áp dụng từ năm học 2019-2020)*. Tạp chí thiết bị giáo dục số kỳ 2 tháng 3 năm 2021.
5. Nguyễn Thị Thúy Vân, Lê Thị Ngân, Nguyễn Việt Hùng (2019). *Giáo dục LLCT cho SV Trường ĐH Tây Đô; Hiện trạng – giải pháp, đề tài nghiên cứu khoa học cấp trường, Cần Thơ*.